

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 14 maja 2009 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych
rynków rolnych**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 24 kwietnia 2009 r. ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 13 skreśla się lit. c;
- 2) w art. 1 w pkt 14, w lit. e skreśla się wyraz "dwoma";
- 3) w art. 1 w pkt 15, w art. 34h w ust. 1 po wyrazie "odmowy" dodaje się wyrazy "oraz o prawie wniesienia skargi do sądu administracyjnego";
- 4) w art. 1 w pkt 18, w art. 38d w ust. 3 w pkt 3 skreśla się wyrazy ", których podpisy zostały poświadczone notarialnie ";
- 5) w art. 4 w ust. 4 po wyrazach "30 dni od" dodaje się wyraz "dnia".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 14 maja 2009 r. Senat rozpatrzył ustawę o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych i uchwalił do niej pięć poprawek.

Przepis art. 31b ust. 7 ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych w brzmieniu uchwalonym przez Sejm nakłada na producenta cukru obowiązek zawarcia z plantatorem, któremu przysługuje prawo do uprawy i dostawy, umowy kontraktacji, w ramach której jest obowiązany odebrać określoną przysługującym plantatorowi prawem do uprawy i dostawy ilość buraków cukrowych. Na gruncie takiego rozwiązania powstają wątpliwości natury konstytucyjnej, ponieważ interpretacja tego przepisu może prowadzić do wniosku, iż jest to norma naruszająca zasadę wolności działalności gospodarczej wyrażoną w art. 22 Konstytucji RP.

W wyroku z 7 czerwca 2005 r. (sygn. K 23/04, OTK ZU nr 6/A/2005, poz. 62) Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że "Wolność wykonywania określonego rodzaju działalności gospodarczej mieści w sobie niewątpliwie zarówno aspekt «ilościowy», związany ze swobodą określania intensywności prowadzenia działalności, jak i «jakościowy», przez który rozumieć można swobodę określenia zakresu prowadzonej działalności (terytorialnego, personalnego, rzeczowego).

Zdaniem Senatu przepis art. 31b ust. 7 ustawy narusza właśnie aspekt jakościowy normy konstytucyjnej, odbierając producentom cukru swobodę wyboru osoby kontrahenta i przedmiotu kontraktu.

Zgodnie z art. 22 ustawy zasadniczej ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne pod dwoma warunkami. Pierwszy z nich to zastosowanie drogi ustawowej; drugi warunek polega na tym, że ograniczenie to jest dopuszczalne tylko ze względu na ważny interes publiczny. Należy zwrócić uwagę, że w tym przypadku pierwszy z warunków jest spełniony, natomiast dyskusyjne jest to czy zaistniała przesłanka ważnego interesu publicznego, która uzasadniałaby wprowadzenie opisanego rozwiązania normatywnego.

Co więcej, w praktyce mogłoby dojść do sytuacji, w których plantator nie godziłby się na zawarcie umowy w ogóle lub na warunkach możliwych do zaakceptowania przez producenta. Wtedy adresat normy prawnej byłby zmuszony do czynienia niemożliwego, co stoi w sprzeczności z wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadą demokratycznego państwa prawnego.

Senat uznał, że wynikający z art. 31b ust. 8 ustawy spoczywający na producencie cukru obowiązek zasięgnięcia, przed poszczególnymi etapami przyznawania limitów produkcji i przed zawarciem umowy kontraktacji, opinii ogólnokrajowej społeczno-zawodowej organizacji rolników reprezentującej interesy plantatorów buraków cukrowych jest nieuzasadniony.

Powyższe uzasadnia poprawkę nr 1.

Poprawka nr 2 usuwa z treści przepisu zbędny wyraz "dwoma", który nie wnosi treści normatywnej do przepisu, a jego pozostawienie mogłoby powodować wątpliwości interpretacyjne.

W sprawach dotyczących przyznania pomocy na rzecz dywersyfikacji nie stosuje się Kodeksu postępowania administracyjnego, z tym że przepisy dotyczące właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń i wezwań, udostępniania akt, a także skarg i wniosków, stosuje się odpowiednio. Jeżeli dodać do tego zasady określone w art. 34g ust. 2, postępowanie w sprawie przyznania pomocy jawi się, jako postępowanie *quasi* administracyjne. Dlatego Senat uznał za celowe nałożyć na Agencję Rynku Rolnego obowiązek informowania o możliwości zaskarżenia do sądu administracyjnego decyzji o odmowie przyznania pomocy. To rozwiązanie, analogiczne do zawartego w KPA, wzmocni ochronę prawną plantatorów buraków cukrowych. Z tych względów Senat uchwalił poprawkę nr 3.

Poprawka nr 4 zmienia formę czynności prawnej, polegającej na wskazaniu podmiotu uprawnionego do uzyskania płatności niezwiązanej, z pisemnej z podpisami poświadczonymi notarialnie, na formę pisemną (art. 38d ust. 3 pkt 3 ustawy nowelizowanej). W ten sposób forma tej czynności prawnej została zrównana z formą wymaganą przy wskazaniu uprawnionego do uzyskania pomocy przyznawanej w ramach działań "Modernizacja gospodarstw rolnych" (art. 34i ust. 4 ustawy nowelizowanej).

Poza tym ustawa w kształcie uchwalonym przez Sejm ustanawiała paradoksalną zasadę, że do rozporządzenia prawem do uzyskania płatności niezwiązanej wymagana jest forma pisemna, zastrzeżona pod rygorem nieważności (art. 38d ust. 3 pkt 1 ustawy nowelizowanej), a do wskazania podmiotu uprawnionego do uzyskania płatności niezwiązanej potrzebna jest forma pisemna z notarialnie poświadczonymi podpisami. Czyli, że do wykonania prawa potrzebna jest forma dalej idąca niż do rozporządzenia prawem.

Poprawka nr 5 ma charakter redakcyjny i zmierza do doprecyzowania terminu, w którym producenci rolni ubiegający się o płatność niezwiązaną za rok gospodarczy 2008/2009, będą mogli składać wnioski o przyznanie tej płatności.